

#DKVILD
SAMMEN OM ET VILDERE DANMARK

Projektindstilling til:

**Danmarks VILDESTE
kommune**

**FREDERIKSSUND
KOMMUNE**

Finale grønbogen

Kommunenavn:

Frederikssund Kommune

Kontaktperson(-er):

Sigurd Gansted – sfgan@frederikssund.dk

Karin Blendstrup Jensen – kablj@frederikssund.dk

Iben Bækkelund Jagd - aadalensskole@frederikssund.dk

Jeres VILDE projektside:

www.frederikssund.dk/dkvild

www.frederikssund.dk/biodiversitetspulje

www.frederikssund.dk/Borger/Natur-og-trafik/Natur/naturstrategi

Finaleprojektets titel/overskrift: En vild ådal – et naturprojekt med læringsdimension på Ådalens Skole

Kort beskrivelse af projektet:

Resumé:

Sillebro Ådal er et kommunalt naturområde, der blandt andre huser Ådalens skole. Formålet med projektet er, at skabe et læringsrum hvor skolebørn gennem praktiske erfaringer, kan lære om natur og biodiversitet. Projektet er igangsat ved at det øverste muldlag er fjernet på et område, der i dag er græsplæne, og skoleklasser fra Ådalens skole har tilsået arealet med udvalgte hjemmehørende planter og frø, og der bliver udlagt stubbe og træstammer. Efterfølgende skal området passes af eleverne og indgår i skolens årshjul som udeskole. Projektområdet udvides i etaper, så flest mulige skolebørn kan inddrages i projektet.

Projektet:

Området er i dag et kommunalt græsområde med regelmæssig slåning og uden stor variation i bevoksningen eller i insektbestanden. Område I på ca. 300 m² er igangsat i foråret 2022 og indgår nu i skoleforløbet, se nyheden bilag 1. Baseret på erfaringer herfra forventes udvidet med Område II i 2023-2024. Se bilag 2. Område I har fået fjernet øverste muldlag. Jorden herfra er fordelt jævnt ud over det øvrige område. Den fritlagte råjord er blevet revet og arealet er tilsået med hjemmehørende arter. Træstammer og stubbe udlægges, når kommunens drift af grønne områder har haft fældningsopgaver.

Projektområdet indgår i Sillebro Ådal, som er et åbent, grønt naturområde med den genslyngede Sillebro Å og naturlige regnvandsbassiner.

Positive effekter

Arealets nærhed til ådalen og frøpuljer herfra giver potentiale for spredning af planter, bier, sommerfugle og insekter. Der anvendes frøblandinger med hjemmehørende danske arter, og der er tænkt over en varieret struktur i landskabet. Ved at indtænke dødt træ tilgodeses flere forskellige organismer. Projektet har potentiale for at udvikle sig over mange år ved at indgå i skolens årshjul og forventes derfor samlet set at have en positiv effekt på biodiversiteten. Den daglige naturpleje vil være en del af elevernes skolegang gennem mange år og forankre forståelse af biodiversitet hos eleverne. Projektet er skalerbart og kan derfor tilpasses udvikling og interessen for projektet på skolen og i nærmiljøet.

Projektet inddrager frivillige og elever og indeholder formidlingsaktiviteter. Projektet har derfor potentiale for at udbrede elevernes læring til deres familier og inspirere andre skoler og daginstitutioner til at lære om natur og biodiversitet i praksis.

Læring

Ved at skabe et læringsrum, hvor skolebørn gennem praktiske erfaringer kan lære om natur og biodiversitet, kan skolens teoretiske og praktiske fag aktiveres i en let tilgængelig ramme

og kobles til den aktuelle samfundsdebat. Skolen prioriterer naturvejlederressourcer til at understøtte forskellige faglæreres brug af arealerne. Det er forventningen at alle 1000 elever, hen over året vil benytte BIOLAB. Det vil primært være i naturfaglige fag, men der vil også være opgaver med f.eks. at bygge insekthoteller i Håndværk og Design, insekttælling f.eks. matematik og -statistik. På den måde forankres læring om biodiversitet bredere.

Hvorfor skal netop dette projekt og jeres kommune kåres som Danmarks VILDESTE:

Projekt "En vild ådal" skaber stor synergi imellem læring, aktiviteter i naturen, udvidelse af eksisterende naturarealer, samarbejde mellem en kommunes forskellige forvaltninger og frivillige i lokalområdet. Projektet integrerer skolens fremtidige drift og årshjul samt sikrer ejerskab blandt et stort antal lærere og elever. Elevernes engagement i og forståelse for biodiversitet vil have en positiv afsmitning på deres familier ved løbende kommunikation til f.eks. forældrene via skolens Facebook-side. Erfaringer fra projektet spredes via kommunens samarbejdsprojekt "Sammen om Frederikssund".

Beskriv hvordan projektet lever op til de overordnede bedømmelseskriterier

- **Nytænkende** (max 200 tegn med mellemrum): Den fremtidige naturpleje vil være en del af elevernes skolegang gennem mange år og indgå i skolens årshjul, så flest mulige elever kan anvende området som udeskole i skolens teoretiske og praktiske fag.
- **Engagerende** (max 200 tegn med mellemrum): Projektet etableres af eleverne som en del af undervisningen, og når de vender tilbage til arealet over flere år skaber det et ejerskab og bidrager til at de kan få viden om at gøre en forskel for biodiversiteten.
- **Vedvarende** (max 200 tegn med mellemrum): Skolens ledelse forankrer det daglige ansvar for at arealet kan udvikles og vedligeholdes efter aftalte principper til gavn for biodiversiteten hos 1-2 medarbejdere, som tildeles ressourcer til opgaven.
- **Stort** (max 200 tegn med mellemrum): Projektet udvider et stort eksisterende naturområde og danner spredningsvej til det bagvedliggende byområde.
- **Intelligent** (max 200 tegn med mellemrum): Ved at koble en ellers omkostningstung naturpleje med aktiviteter i undervisningen, som giver en let tilgængelig og "hands-on" læringsramme, skabes en synergi mellem natur og gode læringsforløb.

Hvilken læring har kommunekonkurrencen givet, som kan bruges fremadrettet i kommunens(-ernes) naturindsatser? (max 400 tegn med mellemrum):

Frederikssund Kommune igangsatte i 2021 en årlig biodiversitetspulje til at støtte projekter, der skaber mest mulig biodiversitet samt engagerer borgere og lokalsamfund. Puljen satte i 2021 gang i spændende projekter i grundejerforeninger, børnehaver m.m.

Ønsket om at samarbejde og indgå partnerskaber med kommunens borgere i en fælles indsats indgår i kommunes nye Naturstrategi 2022-2027. Naturstrategiens visioner skal nu udmøntes i en handlingsplan med konkrete indsatser med bidrag fra bl.a. Grønt Forum og en borgerinddragelse via den digitale platform <https://vi.skaber.frederikssund.dk/da-DK/>.

Beskriv/illustrer kommunens bedste, billigste og delbare VILDE råd, som andre kommuner kan lade sig inspirere af:

- involverer frivillige og ildsjæle i naturplejen f.eks. Slotsmosens Kogræsserselskab i Slangerup. Det er lokale ildsjæle, der selv har foreslået arbejdet med naturvenlig afgræsning af et stort bynært mose- og engområde i rigtig mange år. Området er karakteriseret af mellem 100- 150 karplanter samt stor bestand af spidssnudet frø og grøn frø. Derudover er der fundet Skov-hullæbe og topstar.

Er der lokale ildsjæle i kommunen, hvis indsatser I ønsker at fremhæve?

Slotsmosens Kogræsserselskab i Slangerup v/ Formand Henning Thorsen

Elever skaber ny natur

Stokroser, solsikker og blomster i massevis. På Ådalens Skole i Frederikssund skaber børnene i 3. klasse øget biodiversitet i skolens Bio-Lab.

Børn fra 3. klasse på Ådalens Skole arbejder for at klargøre jorden til såning.

Det var ikke en helt almindelig undervisningstime for eleverne i 3. klasse på Ådalens Skole, da de torsdag den 19. maj skulle klargøre skolens nye Bio-Lab. Bag skolen er et stykke jord blevet ryddet for græs og her skulle eleverne gøre jorden klar til såning af forskellige frøblandinger. Og på en af årets første sommerlumre dage, var det noget, der gav sved på panden. Projekt Bio-Lab er udtænkt af Martin Gabriel, der er lærer på skolen.

- Det bliver en slags portal for klima – et Bio-Lab, hvor man kan følge naturens gang. I samarbejde med Vej og Park håber vi at få lagt træstammer rundt om arealet, så vi også kan følge, hvordan træet forgår i naturen, fortæller Martin Gabriel.

Martin Gabriel er idémanden bag projektet.

Store ambitioner

Allerede inden eleverne gik i gang med såning af frøblandinger af danske hjemmehørende arter, har de lavet et projekt, hvor der er sået solsikker og stokroser ved lysmasterne på skolens parkeringsplads.

- Vi gravede gruset op omkring lysmasterne og kom jord i i stedet, som vi så har plantet i, forklarer Martin Gabriel, der har store ambitioner med projektet.

- Min drøm er, at gøre det meget større og f.eks. få plantet et hav af frugttræer. Så kan vi lave et samarbejde med madkundskab om at bruge frugten, ligesom forbipasserende også kan få glæde af det. Måske kunne vi også lave køkkenhaver og regnvandsopsamling. Så kan forskellige klassetrin stå for forskellige opgaver og lære om beskæring, pleje af planter og om invasive arter, der skal fjernes. Vi har jo 1200 potentielle gartnere her på skolen. Så det bliver forhåbentlig et meget velplejet spejl af naturen, slutter han.

Arealet bag Ådalens Skole, hvor der skabes ny biodiversitet.

Penge til biodiversitet

Ådalens Skole har fået 45.000 kroner til projektet fra skoleområdet i Frederikssund Kommune.

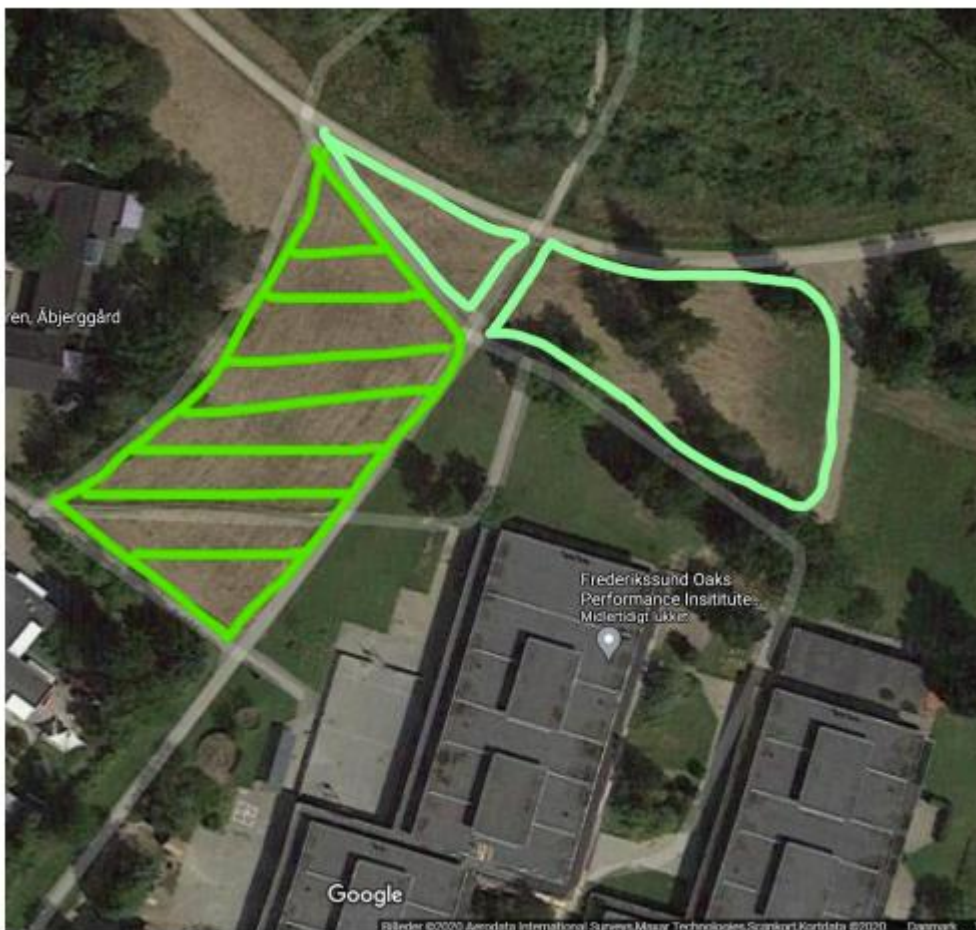
Havearbejde på en lidt usædvanlig skoledag.

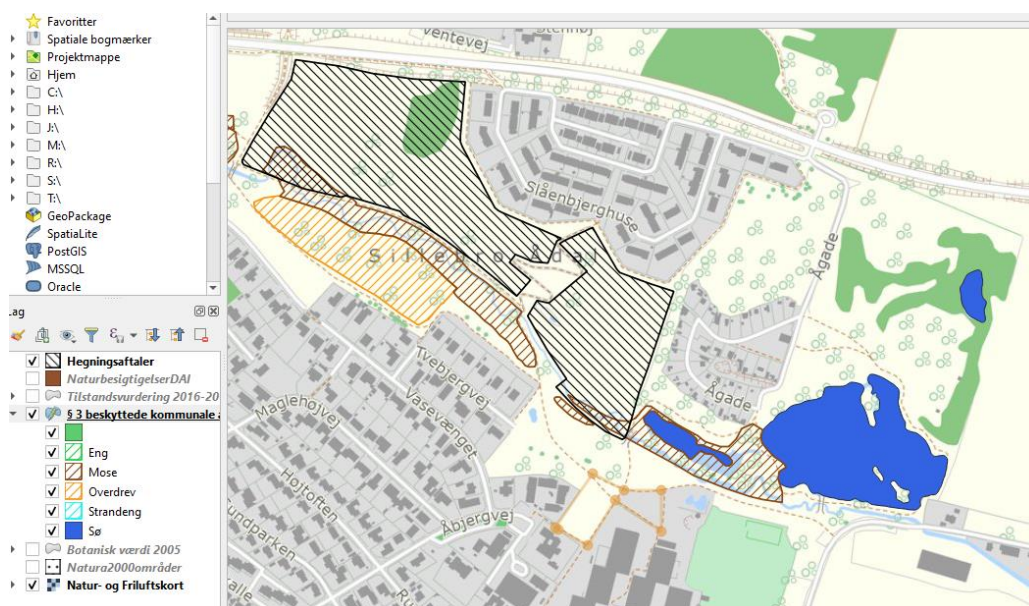
Den første
solsikkespire på p-pladsen ved Ådalens Skole.

Foto: Frederikssund Kommune.

Bilag 2: Kort over projektområdet

Figur 1: Det skraverede område 1 skal have fjernet øverste muldlag og efterfølgende skal der plantes og så frø med hjemmehørende arter. Områder uden skravering igangsættes baseret på erfaringer fra område 1 i 2023-2024.

Figur 2: Projektområdets beliggenhed ifht øvrig kommunal natur i Sillebro Ådal i Frederikssund